

استیضاح وزیر اقتصاد به بی ثباتی بازار دامن می زند!

در وطن خویش غریب

سفرنامه ابوموسی «قسمت چهارم»

کسی در ابوموسی مجلس عروسی به پا نمی کند. کسی در ابوموسی به خاک سپرده نمی شود. در ابوموسی اسب و استر دوام نمی آورند. سگ در ابوموسی دیوانه می شود و خودش را به در و دیوار می کوبد. این ها و خیلی حرفها و دردلد های دیگر را اهالی ابوموسی می گفتند. همه چیز از سال ۱۳۹۱ شروع شد. بعد از سفر رئیس جمهور وقت محمود احمدی نژاد به جزیره ابوموسی شیخ نشین امارات واکنش نشان داد. واکنش های آن روز از جنس همین حرفها و ادعاهای این روزها در باره حق مالکیت ایران بر جزایر ابوموسی، تنب بزرگ و تنب کوچک بود. تا آن روز سفر به ابوموسی برای مردم عادی امکان پذیر نبود. تنها نظامی ها (جهت ماموریت) یا اشخاصی که دارای کار مشخص و افراد ساکن، حق ورود به ابوموسی داشتند. کسانی هم که از طرف فرد یا ارگان و نهادی دعوت می شدند چیزی شبیه ویزا یا رد شدن اسم در فرمانداری نقطه ورودشان می شد. در جزیره هم ایرانی ها هم اماراتی ها زندگی می کنند. بیشتر امکانات جزیره در قسمت ایران است و تنها پرچی که در ابوموسی افزاشته است پرچم ایران است. دولت ایران در همان سال ۹۱ بعد از واکنش امارات، تصمیم گرفت ابوموسی را قطب گردشگری کند. اتفاقا من در همان سال به همراه تعدادی خبرنگار به این جزیره آمدم. جزیره بکر و دست نخورده ای که آب ساحلش مثل اشک چشم تمیز است و از اوایل پاییز تا اواسط بهار آب و هوای دلنشینی دارد. از آن روز تا به حال ۱۲ سال می گذرد. وقتی برای دومین بار به ابوموسی با گذاشتم هیچ نشانی از پیشرفت در جزیره ندیدم. در این دوازده سال نرفته ابوموسی قطب گردشگری نشده که به نظرم خیلی از ساختمان هایی که آن روزها سرا پا بودند، امروز فرسوده و در بسیاری موارد نابود شده است. با اینکه امنیت و آرامش در جزیره در سطح بالایی برقرار است اما شخصاً بعد از ورود احساس عجیبی دارم. حس کسی که در وطن خویش غریب است. در سطح جزیره خبری از رنگ و بوی زندگی نیست. معاشرت مردم در سطح می ماند و خیلی عمیق نمی شود...

این روزها در خبرها آمده که ورود به ابوموسی برای عموم آزاد است. اما این آزادی به معنای آن آزادی که تصور می کنید نیست. چنانچه تصمیم بگیرید به ابوموسی سفر کنید باید با استانداری هرگزگان یا فرمانداری ابوموسی تماس بگیرید و در لیست ورودی نام نویسی کنید. بعد خودتان را به بندر عباس یا بندر لنگه برسانید و بعد از هماهنگی با کشتی یا هواپیما وارد جزیره شوید. ادامه دارد...

نمای کلی جزیره ابوموسی

مخالفان استیضاح وزیر اقتصاد

در نوبت دوم صحن علنی مجلس که استیضاح وزیر اقتصاد در دستور کار قرار داشت نیز مخالفان و موافقان این استیضاح اظهار نظر کردند. حسن قشقاوی، نماینده رباط کریم: در نامطلوب بودن فشار اقتصادی و فشار معیشتی هیچ اختلاف نظری بین نمایندگان موافق و مخالف وجود ندارد. ضروری است که نمایندگان موافق استیضاح را نمایندند و تر و طرف مقابل را کم اطلاع تر و بی نفوذتر قلمداد نکنند. ایران تنها کشور دنیاست که قریب به پنج دهه یعنی از قبل از پایان دوره پهلوی دچار تورم دورقمی است. رکورد افزایش نرخ ارز در شش ماهه دوم سال های اخیر متعلق به شش ماهه دوم سال ۱۴۰۱ بوده است. یعنی ۶۷ درصد نرخ ارز بازار آزاد رشد داشته است. در سال ۱۴۰۱ رشد ۶۷ درصدی در شرایطی رخ داده که همزمان با آن نرخ ترنجیبی و نیمایی تخصیص داده شده است. این آمار و اطلاعات بیانگر آن است که اقتصاد ایران دچار مشکلات عمیق و بنیادین است. صرفاً آمدن فلان وزیر و یا استیضاح وزیر بعد از چند ماه روی کار آمدن، نمی تواند مشکلات برجای مانده را در اقتصاد ایران حل کند. آیا سازه سازی مشکلات گذشته و تقلیل آن به چند تصمیم امری غیرکارشناسانه نیست؟ اقتصاد ایران با تصمیمات عجولانه درست نمی شود. اقتصاد ایران با تصمیم دولت ها و اراده آنها به تنهایی اصلاح نخواهد شد. نمی پذیرد این مشکلات اشخاص و افرادی چون شهید رئیسی، پزشکین، خاندوزی و فرزین و همتی نیستند؟ شرایط فعلی جهان ریسک های جدی را به ما تحمیل کرده است. به قدرت رسیدن تیم شورو و غیر قابل اعتماد فعلی در کاخ سفید مسیر هر گونه مذاکره شرافتمندانه را مسدود کرده است. همگان دیدیم که بر خورد اخیر دولت مردان آمریکایی با رئیس جمهور اوکراین چگونه بوده است. اکنون یک کشور آباد را به ویرانی کشاند و میلیارد ها دلار بدهی به آن تحمیل کرده و به معادن آن چشم طمع دوخته اند. وزیر اقتصاد در دولت آقای روحانی استیضاح شد و هفت ماه این وزارت خانه بدون وزیر بود. بی وزیر کردن اقتصاد ایران و ایجاد سردرگمی چندماهه به هیچ عنوان به صلاح کشور نیست. بی تردید دشمن شورو اب و خاک به بی ثباتی مدیریت اقتصادی چشم طمع دوخته اند و به یک فرصت جهت تحمیل فشار مضاعف می نگرند. نباید با یک تصمیم نادرست عجولانه و سیاسی خودمان با دست خودمان اقتصاد ایران را به ورطه بی ثباتی بکشانیم و برای دشمنان این مرز و بوم فرصت خلق کنیم.

محمد قاسمی، نماینده بوکان: عامل اصلی تورم کسری بودجه هزار همتی است؛ بودجه ای که مجلس قبلی پیشنهاد داده و مجلس قبلی هم تصویب کرده است تا مبنی این کسری حتماً آثار تورمی خواهد داشت. عامل اصلی نه این دولت بلکه مصوب کنندگان بودجه در سال گذشته بوده اند؛ نه این دولت و مجلسی که در سال جاری فعالیتشان را شروع کرده اند. افزایش نرخ ارز خارج از اراده دولت است. اگر دولت ابزار لازم برای مقابله با افزایش نرخ رانداشته باشد، آیا می توان از دولت انتظار داشت که نرخ ارز را کنترل کند؟ تنها با استفاده از خود از است که می توان نرخ ارز را کنترل کرد. با افزایش تقاضای بخشی از مردم و به ویژه سفته بازیان مواجه هستیم که نمی توان آن را منکر شد. طی ۶ ماه گذشته، اتفاقاتی رخ داد که همه آنها روی میزان تقاضای اثرگذار بود. دولت فعلی با مشکلاتی مواجه بود که دولت های قبلی با آن مواجه نبودند. نامانی ناشی از تورر شهید اسماعیل هنیه، تورر شهید حسین نصرالله و سران حزب الله توسط باند تروریستی رژیم صهیونیستی، حملات متقابل رژیم صهیونیستی بعد از عملیات وعده صادق، سقوط بنشار اسد و حوادث غزه و لبنان، برگزاری انتخابات آمریکا و روی کار آمدن یک رئیس جمهور شورو و حامی افزایش همیشگی قیمت ارز، رکود سایر بازارها و فرار سرمایه از همه بازارها به بازار ارز، فرار سرمایه سرمایه داران به خارج از کشور که باعث شد شاهد فرار ارزها باشیم؛ از جمله اتفاقاتی بود که باعث افزایش میزان تقاضای مردم و به دنبال آن جهش قیمت ارز شد. ما زیر بوغ دشمن نمی رویم و در چنین شرایطی باید از وزیر حمایت کنیم. امروز همه وزیر را نقد کردند اما کسی نگفت او فاسد، ناسالم یا رانت خوار است، وزیر همت رانت را از گلوئی رانت خواران درآورده و به سرمایه کشور بازگردانده است. ما مرد میدان هستیم اما به خاطر انتشار نادرست اخبار، گردن یک متخصص دلسوز را نمی زینم و این عزت مجلس است. پزشکین دلسوز مردم است و اگر تشخیص می داد آقای همتی مناسب کاینه او نیست، حتماً زودتر او را عزل می کرد؛ از این رو نباید ما مجلسی ها، وفاق را برهم بزنیم. رئیس جمهور خود از جنس مجلس است که اگر نیاز بداند، وزیر را تغییر می دهد.

موافقان استیضاح در نوبت دوم مجلس

حسینعلی حاجی دلگانی، نماینده شاهین شهر: خیلی ممنون که برخی از بدهی ها پرداخت شده است اما این را با اجازه رهبری و از صندوق ملی برداشت کرده اند. شما فرمودید در جنگ اقتصادی هستیم، کدام کشور در این شرایط ۴۰ درصد ارزش پول ملی خودش را کاهش می دهد؟ شما گفتید استیضاح ثبات اقتصادی را بهم می زند، به نظر شما این ثبات وجود دارد؟ در خصوص از اثبات ایجاد شده است؟ دستور افزایش قیمت ارز ثبات ایجاد کرده است یا بی ثباتی؟ اصلی ترین شخصی که باعث بی ثباتی شده است همان کسی است که الان استیضاحش مطرح شده است. نمایندگان کمک کنید که ایشان از این ماشین پیاده شوند و اقتصاد کشور به نتیجه برسد. محسن زنگنه، نماینده تربت حیدریه: آقای پزشکین! چه کسی به شما گفته است بی بدهی میراث دولت شهید رئیسی است؟ به شما تبریک می گویم صادرات غیر نفتی در دولت شما نسبت به سال گذشته افزایش داشته است. تمام بدهی های ارزی از شرکت های دولتی و خصوصی است، ۳ میلیارد دلار ارز حاصل از صادرات بازنگشته است، چون شما به شرکت های دولتی گفتید نیازی نیست ارز را برگردانید چون یک هفته دیگر ۱۰ هزار تومان بالاتر می رود. آقای همتی! زمانی که مردم از سبز شدن بورس خوشحال بودند، شما سینگنال خرید طلا دادید و نگذاشتید شیرینی بورس بر ما بنشیند. در کشوری که تحریم است، می گوید مردم نگران نباشید طلا گران می شود. امروز به این تفکر (همتی) رای دهیم. آخر سال ۱۴۰۴ قیمت ارز ۱۵۰ هزار تومان است و آخر سال ۱۴۰۵ به بالای ۲۰۰ هزار تومان می رسد. در نهایت استیضاح وزیر اقتصاد به رای گذاشته شد و همانطور که برخی از نمایندگان خواسته بودند عبدالناصر همتی از ماشین دولت پیاده شد. اما هیچ کسی به این اشاره نکرد که تا سیاست های کلی پولی و مالی کشور تغییر نکند، هر فرد دیگری جایگزین همتی شود، آتش همین است و کاسه همین.

یک موضوع سه رئیس قوه تصمیم گرفتیم اجرا شود اما نمی توانستیم چون باید گروه دیگری رای می داد تا بتوانیم آن را اعلام کنیم. مگر می شود یک نفر بگوید اقتصاد اینطور شود و همه گناهان را برگردن او بیندازیم. او با اشاره به اینکه ما در جنگ هستیم و این جنگ بدتر از زمان عراق است، تاکید کرد: «از این طرف دشمن پیامی می کند که اختلاف بیندازد؛ از شما می خواهیم کمک کنید. الان باید حقوق بدهیم، این کار را هم وزارت اقتصاد باید مشخص کند اما با استیضاح این وزارتخانه را متزلزل می کنید. من ادعا نکردم که اشتباه ندارم اما با تمام وجود می خواهم مشکلات را حل کنیم. رهبری سیاست با آمریکا را اعلام کرده است و ما آن را اجرا خواهیم کرد و ما محکم ایستاده ایم تا از این وضعیت خارج شویم.» رئیس جمهور با تاکید بر این که من نمی خواهم از پشت این تریبون حرفهایی را بزنم که دشمن سوءاستفاده کند، گفت: «واقعیت این نیست که نمی خواهم مشکل مردم را حل کنیم یا کارشکنی می کنیم. برنامه از گذشته وجود داشته و ما آن را اجرا می کنیم. برای هر موضوعی باید همدلی داشته باشیم. چون در هر مذاخله ای یک نفر صدایش در می آید. باور کنید که جنگ اقتصادی است. اعتقاد من این است که گفت و گو کنیم بهتر است. رهبر انقلاب فرمودند ما با آمریکا گفت و گو نمی کنیم. من هم گفتیم با آمریکا گفت و گو نمی کنیم و تمام شد و رفت اما الان یک عده فیلم حرفهای من را منتشر می کنند که فالانی گفته مذاکره کنیم. بنده موافق گفت و گو هستم اما آنچه که مقام معظم رهبری در رابطه با آمریکا مشخص کرده است جز آن عمل نخواهیم کرد. شاید من یک باوری دارم اما رهبر انقلاب یک جهت را مشخص می کند و باید خودمان را تطبیق دهیم. حال باید راه های جایگزین پیدا کنیم.» او افزود: «با این روند نخواهیم با اختلاف پیش برویم راه به جایی نخواهیم داشت. به خدا مدیریت سخت است. آقای همتی ۶ ماه هست که آمده است، مگر می شود در ۶ ماه به این سادگی تغییرات اساسی داد؟ اگر وزیر اقتصاد استیضاح شود وزیر دیگر تا بیاید و تیم بیاید و شروع به کار کند دوره تمام می شود. ما در چار چوب سیاست های رهبری و قانون برنامه عمل می کنیم. آقا گفتند شما برای حل مشکلات بروید و تصمیم بگیرید هر جا نیاز به کمک من داشت کمکتان می کنم. ما هم تلاش می کنیم مشکلات را حل کنیم. ما هم مثل شما می خواهم مشکلات جامعه و مردم حل شود. اما از این ترس دارم یا روندی که شما در پیش گرفته اید، مشکلات بدتر شود. به خدا به وحدت، همدلی، انسجام و وفاق نیاز مندیم.»

مقابل زورگویی ترامپ سر خم نمی کنیم

عبدالناصر همتی، وزیر اقتصاد هم پس از رئیس جمهور پشت تریبون سبز و سیاه مجلس قرار گرفت و در دفاع از خود با اشاره به جنگ اقتصادی که در آن قرار داریم، گفت: «تلاش می کنم آنچه که واقعیت است را به شما و ملت شریف ایران اعلام کنم. دوستان لطوری مطرح کردند که ما نمی دانیم مشکلات مردم چیست، مگر می شود کسی که در اقتصاد این مملکت است نداند که ۷ سال تورم چه بلایی سر مردم می آورد؟ خواهش می کنم از من نخواهید که مطالبی را بگویم تا امنیت کشور را به خطر بیندازد. بنابراین بیش از پیش از مردم عذر خواهی می کنم و قاطعانه می گویم که قطعاً پیروز خواهیم شد.» او افزود: «استیضاح جلوه پیشرفت سیاسی است. این اختیار نمایندگان مجلس است و هیچ حق ندارد بگوید این مسئله سیاسی است. سوال حق نماینده است. حتی سوال سیاسی حقوق نماینده است و من احترام می گذارم به این حرکت دوستان برای استیضاح.» وزیر اقتصاد تاکید کرد: «مهمترین مسئله اقتصاد کشور تورم است که سالیان سال است تورم مزمن گریبانگیر اقتصاد ما شده است اما نرخ تورم اخیراً کاهش یافته است؛ سال گذشته ۴۲ درصد بود. تورم سالانه ما امسال ۳۲ درصد بود بنابراین ۱۰ واحد درصد تورم کاهش یافته است، بله ۳۲ درصد بد است اما ۴۲ و ۴۸ و ۵۲ و ۵۸ درصد مقایسه می کنیم روند باید کم شود اما همینطور نمی شود.» او با اشاره به اینکه وقتی برجام اتفاق افتاد و نفت ما صادر شد، رشد [اقتصادی] ما به ۱۱ درصد رسید، گفت: «همه این مسائل به خاطر اقتصاد قفلی است و این موضوع به مسائل بین المللی مرتبط است و تا زمانی که این مسائل وجود داشته باشد به صادرات نفت ما و همینطور به بودجه ما اثر می گذارد. ما در سه دوره در آستانه ابرتورم بودیم؛ در هر سه دوره با ابزارهای بانک مرکزی جلوی تورم گرفته شد. ما دنبال این هستیم که ثبات پایدار ایجاد کنیم آن هم وقتی که بتوانیم سفته بازی را پایان دهیم. گفتند دولت ارز را گران کرده است؛ این صحت ندارد، در [سامانه] نیما یک پوسته بیشتر نمانده بود. اسمش بود که دلار ۲۲۰۰۰ تومان [انه] می کردیم.» همتی تاکید کرد: «ما نباید به آن ها که آمدند و رای دادند بگوییم هیچ مشکلی نداریم. به خدا ما هم می دانیم مشکلات مردم را و از این یات شرم ندهیم. این مسائل کشیکه نبوده است که کشیکه از بین برود.» او با اشاره به موضوع سهام عدالت، تاکید کرد: «دوستان یادشان رفته است، این برای سال گذشته است، ما در بودجه آینده سهمی برای بازماندگان سهام عدالت نداریم. چهل میلیون سهام عدالت دادیم که مردم نمی توانند از آن استفاده کنند. نمی شود که سهمی دهیم ولی اجازه ندهیم از آن استفاده کنند. یکی از کارهایی که من به عنوان وزیر اقتصاد پیگیری می کنم همین سهام عدالت است که الان سی میلیون شده است.» وزیر اقتصاد گفت: «من راجع به شورای رقابت چه جواب دهم؟ خود مجلس سه نماینده دارد. من نوتا نماینده دارم. مجلس باید پاسخگو باشد یا من؟ خواهش می کنم قانون را بخوانید. در مورد اصلاح گمرک که باید بگویم قاچاق که تقصیر گمرک نیست. وزیر اقتصاد چه کاری برای آن کند؟ ماهانه بیست میلیون لیتر سوخت قاچاق می شود. این مسائل اصلاحات نیاز دارد ولی تمام این ها در اختیار وزیر اقتصاد نیست. ملت ایران در چنینه قاچاق، فساد و رانت خواری قرار گرفته است. ملت ایران در هزینههایی که این ها ایجاد کردند در حال له شدن هستند. این مسائل باعث نازاری می شود و فقط می توانیم با همدلی آنها را حل کنیم.» او در نوبت دوم صحن علنی مجلس و پس از اظهار نظر مخالفان استیضاح نیز تاکید کرد: «هی گویند از حساب شرکت بردارید، مگر من می توانم از شرکت های دولتی بردارم. آنها برنامه دارند من نمی توانم از حساب شرکت های دولتی بردارم و بعد بگویم تا مبنی بودجه کردم؟ جواب شرکت های دولتی را چه بدهم؟ من مسئول خزانه هستم نمی توانم پول بردارم این چه استدلالی است که می کنید؟ همتی به مقابله با زنگنه، نماینده پرداخته و افزود: «آقای زنگنه موقعی که من مسئول تبلیغات جنگ شدم شما ۴ سالتان بود. می گویند من می خواهم مذاکره کنم. در سال های ۹۷ و ۹۸ من رئیس بانک مرکزی بودم؛ تمام شرایطی که ترامپ برای ما ایجاد کرده بود ما با ۷ هزار میلیارد ذخیره ارزی به دهان ترامپ نودهنی زدیم. من کسی هستم که ایستادم و توانستم کشور را اداره کردم برای اینکه اصل تا مبنی مالی در دست بانک مرکزی بود و فشار آمریکا هم بر همین بانک مرکزی بود. همانطور که گفتیم ما برنامه داریم و ناترازی کشور را حل خواهیم کرد. روابطی که با کشورهای منطقه شروع کردیم در شرایط جنگ اقتصادی علیرغم فشار حداکثری اداره خواهیم کرد و اجازه نمی دهیم کشور جلوی زورگویی ترامپ سر خم کند.»